Úřední věstník
Evropské unie

CS
Řada L

2025/2043

13.10.2025

PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2025/2043

ze dne 10. října 2025

o struktuře, technických podrobnostech a postupu pro předkládání důkazů o dopadu změny klimatu a minulých účincích na organickou půdu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/841

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/841 ze dne 30. května 2018 o zahrnutí emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v důsledku využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví do rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a o změně nařízení (EU) č. 525/2013 a rozhodnutí č. 529/2013/EU ([1]), a zejména na čl. 13b odst. 10 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení (EU) 2018/841 poskytuje členským státům přístup ke kompenzacím za určité nadměrné emise a klesající pohlcení. V souladu s uvedeným nařízením musí být tyto emise a pohlcení způsobeny buď dlouhodobým dopadem změny klimatu, který vede k nadměrným emisím nebo snižujícím se propadům, které jsou mimo kontrolu členských států a jež nelze považovat za přírodní škodlivé činitele, nebo minulé účinky předchozích postupů obhospodařování v členských státech s mimořádně vysokým podílem organické půdy na jejich obhospodařované ploše.

(2) V souladu s čl. 13b odst. 8 nařízení (EU) 2018/841 se sucho považuje za enviromentální vlastnost pro určení oblastí postižených dlouhodobými dopady změny klimatu. Při analýze změn v poměru mezi potřebou vody a dostupností vody během dlouhých časových období je proto vhodné vycházet z indexu suchosti. Se suchem je neoddělitelně spjato zeměpisné rozložení biomů a produktivita obhospodařované půdy. Vzhledem k tomu, že index suchosti zahrnuje základní proměnné srážek a potenciální evapotranspirace a nezohledňuje místní dopady lidské činnosti, je spolehlivým prostředkem pro analýzu změn v poměru mezi potřebou vody a její dostupností během dlouhých časových období.

(3) Oblasti, jejichž třída suchosti se změnila z vlhké nebo suché subhumidní na polosuchou, suchou nebo vysoce suchou, jak je popsáno v Úmluvě OSN o boji proti desertifikaci, nebo oblasti klasifikované jako polosuché, suché nebo vysoce suché, jejichž příslušný index suchosti se snížil, čelí omezením způsobeným nedostatkem vody. Rostoucí nedostatek vody může vést ke změnám, které se vyznačují menším vegetačním pokryvem, nízkým obsahem organického uhlíku v půdě, špatnou strukturou půdy, sníženou biologickou rozmanitostí půdy a vysokou mírou eroze půdy. Tento vývoj snižuje jak potenciál půdy ukládat uhlík, tak její odolnost vůči změně klimatu. Oblast, která prošla takovou změnou, by proto měla být považována za oblast postiženou dlouhodobým dopadem změny klimatu.

(4) Aby bylo možné využívat potenciálně kvalitnější údaje podložené vědeckou obcí, mělo by být členským státům umožněno používat pro určení oblastí postižených dlouhodobým dopadem změny klimatu jiné indexy, než je index suchosti, za předpokladu, že prokáží souvislost mezi dlouhodobými dopady změny klimatu a sníženou kapacitou pro ukládání uhlíku.

(5) Ve vědecké obci je běžnou praxí označovat výskyt přírodních jevů, které odpovídají 85. percentilu rozložení nebo jej přesahují, jako mimořádný. Je proto vhodné považovat podíl organických půd na ploše obhospodařované půdy členského státu za mimořádně vysoký ve srovnání s průměrem Unie, pokud odpovídá 85. percentilu rozložení četnosti těchto podílů nebo jej přesahuje ve všech členských státech.

([1]) Úř. věst. L 156, 19.6.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/841/oj.

(6) Minulé účinky předchozích postupů obhospodařování na organické půdy, jako je odvodňování nebo zalesňování na rašeliništích, mohou urychlit degradaci organických půd, a tudíž v dlouhodobém horizontu vytvářet emise z půdy, což vede k méně odolným ekosystémům. Oblasti vykazující negativní dopady těchto předchozích postupů obhospodařování by proto měly být rovněž považovány za oblasti postižené minulými účinky.

(7) Aby nebyla narušena integrita nařízení (EU) 2018/841 a úsilí členských států o dosažení cílů do roku 2030 stanovených v uvedeném nařízení, měly by členské státy, které chtějí využít dodatečné kompenzace stanovené v uvedeném nařízení, předložit důkazy o opatřeních, která přijaly ke zlepšení výkonu v oblasti klimatu v postižených oblastech, a to jak z hlediska zmírňování změny klimatu, tak z hlediska odolnosti vůči ní. Tato politická opatření jsou předpokladem pro využití mechanismu flexibility. V případě dlouhodobých účinků změny klimatu by proto úsilí dotčeného členského státu mělo zahrnovat udržitelné postupy a technologie pro obhospodařování půdy a v případě minulých účinků předchozích postupů obhospodařování na organické půdy by úsilí mělo zahrnovat řízení úrovně hladiny podzemní vody nebo rovnocenné postupy obhospodařování, které minimalizují negativní dopady minulých účinků, a to s přihlédnutím k odolnosti postižených oblastí.

(8) K poskytnutí důkazů o nadměrných emisích a snižujících se pohlceních je vhodné použít srovnání. Aby bylo možné pochopit rozsah dlouhodobých účinků změny klimatu nebo minulých účinků předchozích postupů obhospodařování na organické půdy, vyjádřený v tunách ekvivalentu CO_2, měla by být postižená oblast porovnána s nepostiženou oblastí se stejnými základními vlastnostmi, jako je velikost, využívání půdy, klima, konfigurace terénu a typ půdy.

(9) Vzhledem k tomu, že jak dlouhodobé dopady změny klimatu, tak minulé účinky předchozích postupů obhospodařování na organické půdy vyžadují změnu negativních trendů v oblasti pohlcování v odvětví půdy, je vhodné předložit důkazy o tomto úsilí na začátku období souladu 2026–2030.

(10) Aby byl zajištěn soulad s předloženými inventurami skleníkových plynů požadovanými podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ([2]), měly by být údaje použité k poskytnutí důkazů o výši kompenzace za nadměrné emise a snižující se pohlcení v souladu s normami transparentnosti, přesnosti, jednotnosti, srovnatelnosti a úplnosti uplatňovanými na přezkumy inventur skleníkových plynů prováděné v souladu s článkem 38 uvedeného nařízení.

(11) Opatření stanovená tímto nařízením jsou v souladu se stanoviskem Výboru pro změnu klimatu,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

1) „indexem suchosti“ poměr mezi srážkami a potenciální evapotranspirací;

2) „třídou suchosti“ kterákoli z následujících kategorií, do nichž jsou oblasti klasifikovány podle indexu suchosti:

— 0,65: vlhká,

— 0,50–0,65: suchá subhumidní,

— 0,20–0,50: polosuchá,

([2]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj).

— 0,05–0,20: suchá,

— < 0,05: vysoce suchá;

3) „organickou půdou“ půda splňující buď definici založenou na schválených vnitrostátních normách, které se používají pro podávání zpráv podle Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (UNFCCC), nebo pokud takové normy neexistují, za použití kritérií uvedených v pokynech Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) z roku 2006 (příloha 3 A.5. Standardní klasifikace klimatu a půdy, kapitola 3 svazku 4).

Článek 2

Důkazy týkající se oblastí postižených dlouhodobým dopadem změny klimatu

1. Členské státy geograficky přesně určí oblasti postižené dlouhodobým dopadem změny klimatu.

2. Důkazy potvrzující určení oblastí postižených dlouhodobým dopadem změny klimatu uvedených v odstavci 1 vycházejí z indexu suchosti. Oblast, která se posunula ve třídě suchosti z vlhké nebo suché subhumidní na polosuché, suché nebo vysoce suché, nebo oblast klasifikovaná jako polosuchá, suchá nebo vysoce suchá, jejíž příslušný index suchosti se snížil, se považuje za oblast postiženou dlouhodobým dopadem změny klimatu.

3. V řádně odůvodněných případech mohou členské státy založit důkazy o dlouhodobém dopadu změny klimatu na jiných indexech, než je index suchosti. Tyto jiné indexy prokazují souvislost mezi dlouhodobými dopady změny klimatu a sníženou kapacitou pro ukládání uhlíku v postižené oblasti.

4. Údaje použité k prokázání dlouhodobého dopadu změny klimatu pocházejí od oficiálních meteorologických služeb, orgánů nebo vědeckých subjektů a jsou dostupné v celé Unii.

5. Výsledek analýzy dlouhodobého dopadu změny klimatu prokazuje relevantní změny tříd suchosti porovnáním časových řad nejméně dvaceti po sobě jdoucích let v období od roku 2001 do konce roku 2025.

6. Důkazy uvedené v odstavcích 2 až 5 jsou ověřitelné a obsahují tyto prvky:

a) použitou metodu, použité vstupní údaje a výsledek určení podle odstavce 1;

b) popis úsilí o zvrácení trendu nadměrných emisí nebo snižujících se propadů vzniklých v oblastech určených podle odstavce 1.

Článek 3

Důkazy týkající se účinků dřívějších opatření na organickou půdu v členských státech s mimořádně vysokým podílem organických půd

1. Prahová hodnota pro určení mimořádně vysokého podílu organických půd ve srovnání s průměrem Unie je 85. percentil rozložení četnosti podílů organických půd ve srovnání s celkovou plochou obhospodařované půdy v každém členském státě. Údaje určující podíl organických půd na ploše obhospodařované půdy jsou uvedeny v příloze.

2. Členské státy s mimořádně vysokým podílem organických půd určeným podle odstavce 1 geograficky přesně určí oblasti postižené minulými účinky předchozích postupů obhospodařování, které se využívaly před rokem 2013.

3. Důkazy potvrzující určení oblastí podle odstavce 2 jsou ověřitelné a obsahují tyto prvky:

a) použitou metodu, použité vstupní údaje a výsledek určení podle odstavce 2;

b) popis dřívějších postupů obhospodařování uvedených v odstavci 2, včetně časového rámce jejich uplatňování, spolu s důkazy prokazujícími jejich využívání;

c) popis úsilí o zvrácení trendu nadměrných emisí vzniklých v oblastech určených podle odstavce 2.

Článek 4

Důkazy o nadměrných emisích a snižujících se pohlceních

1. Důkazy o nadměrných emisích a snižujících se pohlceních předložené členskými státy jsou ověřitelné.

2. V případě oblastí určených podle čl. 2 odst. 1 vycházejí důkazy uvedené v odstavci 1 tohoto článku z rozdílu mezi celkovými emisemi a celkovými pohlceními vzniklými v těchto oblastech v období 2026–2030 a celkovými emisemi a celkovými pohlceními vzniklými během téhož období v oblasti daného členského státu, která má podobné klima a typ půdy a kategorie vykazování půdy se stejnými postupy obhospodařování a která nebyla určena v souladu s čl. 2 odst. 1. Toto srovnání může být rovněž provedeno se stejnou oblastí, v rámci stejných postupů obhospodařování, v historickém období po roce 1990, během něhož by tato oblast nebyla považována za oblast postiženou dlouhodobým dopadem změny klimatu podle čl. 2 odst. 1.

3. V případě oblastí určených podle čl. 3 odst. 2 vycházejí důkazy uvedené v odstavci 1 tohoto článku z rozdílu mezi celkovými emisemi a celkovými pohlceními vzniklými v těchto oblastech v období 2026–2030 a celkovými emisemi a celkovými pohlceními vzniklými během téhož období v oblasti daného členského státu, která má podobné klima a typ půdy a kategorie vykazování půdy a která se nepovažuje za postiženou oblast v souladu s čl. 3 odst. 2.

Článek 5

Postup předkládání důkazů

1. Členské státy, které mají v úmyslu využít kompenzaci za nadměrné emise nebo snižující se pohlcení, předloží za tímto účelem žádost Komisi do 30. listopadu 2026. Žádost obsahuje důkazy uvedené v článku 2 nebo případně v článku 3.

2. Komise informuje dotčené členské státy o výsledku ověření žádosti nejpozději do tří měsíců od obdržení úplné žádosti.

3. V návaznosti na výsledek ověření uvedeného v odstavci 2 a nejpozději do 15. ledna 2032 předloží dotčený členský stát Komisi důkazy uvedené v článku 4, včetně popisu použitých metod.

4. Do 31. května 2027 a poté každý rok dotčený členský stát aktualizuje důkazy uvedené v čl. 2 odst. 6 písm. b) nebo případně v čl. 3 odst. 3 písm. c), včetně informací o pokroku dosaženém při zlepšování kapacity půdy ukládat uhlík a odolnosti vůči změně klimatu.

5. Důkazy uvedené v článcích 2, 3 a 4 jsou transparentní, přesné, konzistentní, srovnatelné a úplné.

Článek 6

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 10. října 2025.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN

PŘÍLOHA

Percentil podílu organických půd na ploše obhospodařované půdy členských států podle čl. 3 odst. 1

	Celková plocha organických půd (ha)	Plocha obhospodařované půdy (ha)	Percentil podílu organických půd na ploše obhospodařované půdy v rozložení četnosti
Rakousko	35 193	8 387 000	62
Belgie	2 720	3 068 918	42
Bulharsko	3 201	11 100 190	23
Chorvatsko	2 685	5 659 400	27
Kypr	0	601 818	0
Česko	20 816	7 886 922	58
Dánsko	163 353	4 196 384	65
Estonsko	713 246	4 141 134	88
Finsko	12 725 643	27 580 372	100
Francie	87 735	63 858 640	50
Německo	1 730 444	35 790 117	73
Řecko	6 665	10 989 138	35
Maďarsko	8 224	8 990 089	46
Irsko	2 022 529	6 985 006	92
Itálie	24 285	30 133 601	38
Lotyšsko	888 752	6 095 484	85
Litva	538 448	6 287 720	77
Lucembursko	0	258 600	0
Malta	0	22 778	0
Nizozemsko	387 405	4 154 194	81
Polsko	1 362 674	31 393 136	69
Portugalsko	0	9 221 763	0
Rumunsko	13 197	22 819 121	31
Slovensko	0	4 809 520	0
Slovinsko	4 227	2 027 300	54
Španělsko	3	50 622 199	19
Švédsko	11 682 346	37 726 543	96